

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația:
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL { pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
                          { pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

Miron,

*Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor...,
Tubiților și onoraților membri ai adunării eparhiale din Arhiepiscopia Noastră:
Dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos.*

Pe temeiul art. 9 din lege și 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, convocăm **Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Bucureștilor în sesiune ordinară pe ziua de Dumineca Samarincii, 13 Mai 1928, la orele 10 dimineața, când se va oficia cuvenita slujbă religioasă în catedrala Patriarhiei; apoi va avea loc deschiderea adunării în o sală a Camerii deputaților.**

Dat în București la 15 Aprilie 1928.

p. Arhiepiscop și Mitropolit + **TITU S. TÂRGOVIȘTEANU**

Ordinea lucrărilor în Adunarea Eparhială ordinară din 13 Mai 1928.

I.—1. P. S. Vicar delegat deschide ședința.

2. Secretarii ocupă locul la birou.

3. Se face apelul nominal, spre a constată dacă sunt prezenți 31 membri spre a începe lucrările.

4. Se prezintă și se împart comisiunilor respective:

A) Raportul general al plenului Consiliului Eparhial.

B) Raportul general al Secției Administrative bisericești.

C) Raportul general al Secției Culturale.

D) Raportul Secției culturale cu privire la înființarea pe lângă Arhiepiscopie a unei Academii de muzică religioasă.

E) Raportul general al Secției Economico-Financiare cuprinzând: Fondurile centrale,

sanatoriul, donațiuni, reparațiuni, clădiri noi, date statistice despre biserici, case parohiale, clopotnițe, pământuri, cimitire, sesiuni etc. Bugetele parohiilor și conturilor de gestiune.

F) Proiectul de buget al Arhiepiscopiei Bucureștilor pe exerc. 1929.

G) Proiectul de buget al Academiei de muzică religioasă.

H) Raport despre școala de cântăreți și căminul preoților și prezentarea bugetului ei.

I) Alte acte intrate spre rezolvire, care se predau comisiunilor respective, spre studiere și referire.

II.—Referatele comisiunilor asupra actelor intrate în discuțiune și asupra propunerilor făcute.

III.—Inchiderea sesiunii.

S U M A R U L

1. Învierea Domnului . . . . . *Senex*
2. Chipuri de preoți . . . . . *Pr. Nicolae-Boteanu*
3. Comentariu practic . . . . . *Pr. Marin C. Ionescu*
4. Dela îndolală la credință . . . . . *Pr. Manea Popescu*
5. Prima apologie . . . . . *Diac. A. N. C-tinescu*
6. Mișcarea misionară . . . . . *Referent*
7. Cronica internă . . . . . *Referent*
8. Cronica externă . . . . . *Cronicar, Pr. Stelian Iliescu*
9. Cărți Reviste . . . . . *
10. Daruri și Mulțumiri . . . . . *
11. Parohii vacante, etc. . . . . *

ÎNVIEREA DOMNULUI

„... Christos a înviat din morți...”.
(1. Cor. 1, 20).

Piatra de temelie, pe care stă neclintit întregul creștinism, este Învierea Mântuitorului Iisus Christos. Cine nu crede, că Iisus Christos a înviat, nici nu poate să pretindă numele de creștin.

*Învierea este nervul central al Legii celei nouă; este piatra de încercare a tuturor câți voesc să se apropie de Christos. Este biruința supremă a Omului-Dumnezeu asupra a ceea ce omului natural i-se părea de neînlăturat, de neînvins. **Moartea e învinsă.** „Moarte, unde-ți este biruința ta? Moarte, unde este boldul tău?” Și biruința Omului-Dumnezeu este biruința noastră, a tuturor celor ce credem în El.*

El a biruit moartea, și noi vom birui-o; El a înviat, și noi vom învia.

Aceasta este siguranța neclintită a creștinului, siguranță întemeiată pe mărturia Apostolilor.

In acea dimineață răcoroasă a memorabilei zile de Nisan, a Paștelui celui dintâi, cuvântul de adunare al Ucenicilor, care pentru un moment se depărtaseră și ei de Iisus, a fost: „A înviat!” In fața Sinedriului care osândise pe Christos, cuvântul de protestare al Ucenicilor a fost: „A înviat!” Această mărturisire de credință, ei au pecetluit-o cu sângele lor.

Cine oare, li dădea atâta siguranță? Mormântul gol?! Dar și membrii Sinedriului au văzut mormântul gol! Ucenicii, însă, au văzut nu numai mormântul gol, ci și pe Invățătorul lor, care a stat cu ei de vorbă, ca altă dată; s'a lăsat să fie pipăit de ei; a mâncat cu ei. Toți l-au văzut și în împrejurările cele mai deosebite: bărbații și femeile, ziua și noaptea, în târg și la țară, în casă și în aer liber, pe malurile lacului și pe munte, atât în ziua învierii sale, cât și în cele următoare. El s'a arătat când numai unei singure persoane, când la mai mulți adunați; odată, chiar, la mai mult de cinci sute de inși. Într'un loc e recunoscut îndată, într'altă parte se descopere numai puțin câte puțin. Patruzeci de zile în șir s'a arătat Mântuitorul, după învierea sa, tuturor și pre-tutindenii. „Iar la urma tuturor, ca născutului fără de vreme, mi s'a arătat și mie”, zice sfântul Pavel.

In cele patru Evanghelii, în Faptele Apostolilor, în epistolele sfântului Pavel, mai mult, în toate celelalte cărți ale Noului Testament stă vecinică atestațiunea scrisă a celor dintâi martori ai învierii Mântuitorului, alături cu adâncă impresie produsă de acești martori asupra contemporanilor lor.

*Învierea Domnului este minunea minunilor și sărbătoarea sărbătorilor. D'alungul veacurilor a răsunat și va răsună, cu frăgezimea cea dintâi, strigătul de biruință: **Christos a înviat!***

SENEX

Orb norocul la suiș și lunecos a stare pe loc, grabnic și de sârg pornitor la pogorâș.

*

Vremile și voia lui Dumnezeu nu sunt în voia Omnilor.

De urmează, cineși, pre cel cinsteși, cinsteși este; și cine urmează pre cel rău, rău este, și rău se va sfârși.

*

Cel ce se îneacă, și de sabia goală se prinde.

MIRON COSTIN

CHIPURI DE PREOȚI

7.

Popa Dumitru din Dâmbovicioara Titului

— bunicul meu —

Când eram băiat de școală, m'a dus bunica în curtea bisericii noastre, la fereastră altarului, și mi-a arătat crucea, de atunci căzută, supt care dormea bunicul încă din anul 1868, când avea numai 46 de ani. Deci nu l-am cunoscut față către față; dar, dacă m'am jăcut preot și mă lupt să-mi păstrez o leacă de suflet curat, amintirii lui o datoresc. Căci spunea bunica, spuneau bătrânii satului, adăogau neamurile de departe că preot ca popa Dumitru n'a fost altul în părțile noastre.

Învățase în seminar, la Nisou Bălășescu. Până să se facă preot fusese scriitor de sat și învățător de copii. Dâmbovicioara noastră, așa mică cum este, a avut școală înainte de anul libertății. — Numai după ce s'au întocmit legi școlare cu ministere și inspecții a pierit școala din satul nostru, ca să apară abia acum cinci ani. — Doar și eu am apucat bătrâni cari citeau psaltirea la biserică și știau rugăciuni pe de roșt, învățate în vechea școală de la moș Nedelcu, de la popa Dumitru, de la Stanciu candidatul. Căci satul nostru era în parte așezat pe moșia pitarului Mihail Drăghiceanu profesorul († 1861), întemeietorul vechilor școale sătești din județul Dâmbovița. — Și am dorit și eu să fiu învățător ca bunicul.

Mai spunea lumea: Popa Dumitru slujea frumos; vorba lui era mângâioasă și purtarea lui era cucernică. N'a intrat nici odată în cărciumă. Nu l-a văzut nimeni fumând. Nu l-a auzit nimeni vorbind de rău pe cineva. Dum-nica, după slujbă, sta la poartă, încins cu o curea peste antiriuul petrecut, și aștepta să-i intre în curte toți învrăjbiții satului. În fața lui se desveleau nemulțumirile; el îi împăca: cari veneau uitându-se ca pe pușcă unii la alții, plecau ținându-se de mână ca doi frați buni. Cuvântul lui popa Dumitru avea trecere și la săteni și la boieri. Cât a trăit el, Dâmbovicioara a fost scutită de nevoi. — Și am dorit și eu să mă fac preot ca să fiu împăciuitoare ca bunicul.

Am apucat o parte din cărțile bunicului. Pe un Nou Testament tipărit la Smirna am slovenit întâiu alfabetul de tranziție. Despre Bunăparte am aflat de copil din Războiul lui Napoleon în Rosia, o veche carte tipărită în Ardeal. Și acum am înaintea ochilor chipul Sfântului Haralambie dintr'un Paraclis pe care citeam cu greu căci nu era bine tipărit. Copil, am umblat la brâu cu călimara de alamă a

bunicului, a cărei formă lungărească mă punea în mirare. — Și gândeam și eu să ajung scriitor ca bunicul.

Când am început să cunosc lumea, am răsoit cărțile vechi ale bisericii noastre și am dat de însemnările bunicului, privitoare la viața satului, la mersul vremurilor, la familia noastră. De aici a plecat o istorie mică a bisericii, a satului și a familiei noastre. Și iată cum bunicul prin însemnările lui mi-a aprins dragostea să umblu prin biserici și să citesc cărți vechi și însemnări uitate.

Dar evlavia bunicului! I-am găsit Liturghia. N'are poartă, este fersenițită și, când a răposat el, a fost dăruită vărului său, popii Radului din Podu-Rizii. Vezi sfinția ta, ai o Liturghie, a ta, slujești după ea Sfintele Liturghii, mai citești o binecuvântare: a sălcilor, a poamelor, a hainelor, câte odată stărui asupra Predeșteniei. Și degetele își lasă urme. Și lumânarea pică. Și colțul se îndoaie și se negrește. Dar unde este mai neagră, acolo a fost mai des citită. Așa că poți afla din Liturghie, fără greș, unde-i stă inima preotului mai mult. Iată, în Liturghia bunicului, Rânduiala Sfintei Cuminecături este mai uzată ca orice altă parte a cărții. Nu poți număra picăturile de ceară de pe pagini, oricâtă răbdare ai avea. Își făcea noaptea, spre mânecate, pravila și nu se pomenea împiedecare pentru aceasta. De aceea picătură peste picătură s'a adăogat, colț peste colț s'a îndoit și nouă semn ne-a lăsat că în frica lui Dumnezeu slujea bunicul sfânta liturghie. Iar câte din aceste picături vor fi ale bunicului și câte ale vărului său, Dumnezeu știe; dar eu, când găsesc Liturghii cu Rânduiala Sfintei Cuminecături neatinsă, mă gândesc la bunicul, mă lămuresc de ce unii frați preoți au purtări nepilduitoare și mă lupt cu jara din mine să mă apropiu și eu de evlavia bunicului — Doamne ajută-mi.

Bunicule, bisericii unde ai preoțit tu și părinți din părinții tăi, nădăjduiește să-i fie slujitor spre bătrânețe și nepotul tău, a cărui fierbinte dorință din urmă este numai singură aceasta: să doarmă somnul de veci lângă tine, la cap cu o cruce, unde să se pomenească tot neamul nostru, și unde nepoți de nepoți să aprinză câte o lumânare și să zică cu gând creștin: Dumnezeu să-i ierte.

Preotul NICULAE
de la biserica Boteanu

COMENTARIU PRACTIC

*„Fericiți făcătorii de pace
aceia fiii lui Dumnezeu se vor
chemă!”*

I. Care sunt datoriile omului pașnic în legătură cu pacea publică?

Iubirea păcii publice cere mare băgare de seamă din partea celui ce-o nutrește ca nu cumva să devină el însuși pricină de turburare și de gâlceavă socială.

Pentru a păstra liniștea în Stat, în oraș sau în obștiile noastre sociale, e nevoie adâncă să ne supunem legilor și dregătorilor fără murmur, fără cârtire și fără nicio plângere fie ea oricât de obiectivă și de îndreptățită.

Pentru a nu turbura pacea bisericii, trebuie să ne supunem poruncilor și hotărîrilor preoților săi fără nici o abatere, fără vreo interpretare vicleană și fără a ne gândi la vreo scuză efină sau la vreo rezervă mintală de echivoc.

Pentru a păstra pacea societății în mijlocul căreia ne e dat să trăim, nu trebuie s'o turburăm prin certurile noastre particulare, prin scrieri și manifeste incendiare, prin persiflări și satirizări răutăcioase, care nu duc la alta decât la divizările spiriților și la desbinarea concetățenilor în tabere înviespărite și turbulente.

Iubirea păcii publice cere din parte-ne silință plină de ardoare de a o restabili, ori-decâteori ar fi turburată.

Iubirea păcii publice ne impune răbdare și rugăcluni. Dacă suntem neputincioși în restabilirea păcii sdruncinate, să ne silim a răbda și a ne ruga. Plângerile și jelanile noastre ar fi inutile! Tăcerea și rugăciunea ar fi singurele mijloace potrivite pentru restabilirea echilibrului social amenințat. Dacă pacea ar fi... Doamne ferește... Isgonită din țara noastră, nimic nu ne-ar împiedica s'o păstrăm măcar în sufletele noastre, având mai departe *pace cu noi înși-ne și pace cu Dumnezeu*.

II. Care sunt datoriile omului pașnic în legătură cu viața privată și familiară?

El trebuie să fie băgător în seamă de a nu turbura el însuși pacea. El trebuie să fie atent la hazurile sale, pe care să și le înstruneze, la cuvintele sale spre a le măsura și cântări, la faptele sale spre a și le rândui în așa fel în cât să nu se înstrăineze câtuși de puțin dela respectul, dela politețea și dela caritatea cuvenită aproapelui.

Să ne ostenim cu deosebită râvnă la restabilirea păcii în mijlocul acelorora, care au

pierdut-o, ferindu-ne de imprudențele, care ar alunga și mai mult pacea dintre cei înfورتunați.

Sacrifică totul pentru a păstra pacea cu aceia, cari o turbură: sacrifică-ți interesele! Sacrifică-ți drepturile! Sacrifică-ți reputația ta! Sacrifică-ți onoarea ta! Sacrifică totul în afară de conștiința, de religia ta și de Dumnezeuul tău!

Cine nu e în stare să jertfească nimic pentru pace, acela nu iubește pacea! Nu adresă nici o replică cuvintelor de provocare ce ți se rostește în față! Nu acordă nici o crezare raportărilor ce ți se fac despre cei absenți! Nu luă în seamă manierile și gesturile grosolane! Nu te împotrivi câtuși de puțin exagerărilor și ofenselor!

Lumea ne va socoti de sigur stupizi, lași, nemernici și lipsiți de demnitate!

Să lăsăm lumea să zică ce va vrea! Să nu ne gândim de cât la ce va zice Domnul nostru Iisus Hristos!

III. Făcătorii de pace sunt fericiți întru cât sunt fiii lui Dumnezeu ale Cărui porunci le împlinesc, ale Cărui pilde le urmează și al Cărui nume îl binecuvintează! Cei cari turbură și sdruncină pacea sunt împotrivi fiii diavolului ale cărui zizării le ațăță și le cultivă, ale cărui planuri le desemnează ale cărui curse le întind și ale cărui fapte le imită!

Amintiți-vă neîncetat poruncile Mântuitorului!

Păstrați spiritul păcii în toate relațiile voastre!

Să nu fiți semănători de discordii! Menajați susceptibilitățile și feriți-vă de ranchiunuri!

Nu cumva stimulul și emulațiunea spre cele bune să vă înviespărească pe unii împotriva altora!

Interpretați cu bună voință vorbele ca și faptele semenilor voștri! Fiți gata să scuzați și să atenuați greșelile aproapelui!

Păstrați și cultivați simpatia între camarazii și între cunoscuții voștri!

Faceți așa fel ca prezența voastră să fie nu numai pașnică, ci și împăciuitoare!

În orice casă ar fi intrat ucenicii Domnului, ziceau: „Pace casei acestea!” Faceți ca și voi oriunde ați pași, să duceți duhul păcii cu voi!

„Căutați pacea și urmați-o pe ea!”

Psal. 34 v. 15.

Pr. MARIN C. IONESCU
Biserica Cuibu cu Barză

DELA INDOIALĂ LA CREDINȚA

Cuvinte asupra evangheliei ce se citește în Dumineca Sfântului Apostol Toma,
22 Aprilie 1928. (Ioan XX 24-29).

1. Evanghelia ne povestește învierea Domnului; graiuri tainice o mărturitesc cu putere; dar în sufletul omului nu-și poate găsi loc decât pe calea credinței. Dumnezeu face dovada învierii Mântuitorului oricărui suflet doritor cu adevărat de aceasta.

2. Lipsa apostolului Toma din mijlocul ocelorlalți, în Dumineca învierii, când Domnul s'a arătat ca înviat din morți, pricinuește în sufletul lui Toma o adâncă frământare. Unii plini de bucurie: „Am văzut pe Domnul“, el însuși doritor de a se împărtăși de această bucurie; dar în imposibilitate de a se deslipi de sistemul cugetării pur omenesti. La Toma însă nu e vorba de necredință, ci de îndoială. (v. 24-25).

3. Iisus se arată a opta zi, în acelaș loc, când și Toma era cu ceilalți apostoli. Se îndreaptă către el; îi satisface felul de a cugeta, dar în acelaș timp îl dovedește ca inutil și apoi îi spune lămurit: E timpul când ori treci dela îndoială la necredință, ori te deslipești de planul cugetării omenesti și crezi în descoperirea puterii lui Dumnezeu. Cine ajunge al recunoașterea semnelor păcatelor, ajunge și la credința în înviere (v. 26. 27).

4. Toma se pleacă în fața Mântuitorului. Îndoiala lui se schimbă în credință temeinică. Mântuitorul arată că credința învierii nu e condiționată de mijloace materiale, ci se întemeiază numai pe țaria puterilor spirituale (v. 28-29).

Toma puneă preț foarte mare pe cele ce știa el, deaceia a rămas în urmă cu sorbirea bucuriei învierii. Rugăciune ca să punem la temelie credinței noastre știința lui Dumnezeu descoperită prin jertfa și învierea Mântuitorului.

* * *

1. Evlavioși creștini. Stăm în fața unui fapt pe care nu-l poate tăgădui nimeni: învierea Domnului e vestită cu putere, cu entuziasm, cu bucurie, cu hotărâre, fără niciun fel de considerații la înălțarea din urmă sau ironia batjocoritoare cu care e primită această veste de necredincioși. Astăzi, ca și în toate timpurile, de atunci când Domnul a binevoit a sfărâma puterile morții și a rupe pecețile iadului, învierea Lui e purtată pe aripi de cuvânt, ce nu poate fi oprit de a-și face drumul și lucrul lui și e citită și recită pe paginile cărții sfinte, pe care vrăjmașii crucii Domnului ar fi dorit-o ruptă, distrusă, pierdută fără nici o urmă și pentru totdeauna. Și cât de ușor s'au pierdut cărți de preț, scrise de înțelepți cu numemare! Despre multe din acestea, multe mai noi decât Cartea Sfântă, astăzi nu se mai știe decât că au fost, dar ce-au cuprins în paginile lor, cine-ar mai putea-o spune? Nu însă tot așa cu sfânta Scriptură. Ea s'a păstrat, întreagă și neschimbată, pentru că a fost pusă de Dumnezeu ca cel mai credincios martor al puterilor săvârșite de El, — martor nebirut până la sfârșitul veacurilor.

Nu numai atât. Învierea Domnului e mărturisită cu acelaș putere de graiuri tainice, de șoptiri

despre care se știe atât că răsună vorbitor, dar de unde vin și unde se duc, cine poate să știe? Se spune despre cineva că, rătăcit fiind prin locuri neumblate, pierduse și buna socoteală a prăznuirilor creștinești. Presimțea că se apropie sărbătoarea învierii. Dar de unde va ști chiar ziua învierii? În noaptea când, după rânduiala bisericii lui, se slăvia învierea, dormind în coliba lui, aude o ciocănitură puternică la ușă și un graiu necunoscut, dar pătrunzător: „Scoală și te închină, căci iată creștinii sărbătoresc învierea Domnului, dorită și de tine“. S'a sculat, n'a văzut pe nimeni în jurul colibi lui, s'a închinat cu credință în adevărul vestirii graiului necunoscut, și-a însemnat această zi și în urmă s'a încredințat că n'a fost amăgit.

Nu auzim și noi astăzi vestirea făcută de evanghelia Domnului, nu simțim și noi duhul nou ce plutește în întreg cuprinsul și nu desprindem de multe ori grăiri tainice, vorbindu-ne despre învierea Mântuitorului? E vorba însă dacă toate acestea își găsesc răsunetul cuvenit în sufletele noastre, dacă izbutesc să-și facă loc în lăuntrul inimilor.

Frați creștini. Pe-o singură cale se poate ajunge la încredințarea că Domnul a înviat: pe calea credinței. Prin această credință nu înțelegem altceva decât dispozițiunea curată și sinceră a inimii de a primi dovezile descoperite de Dumnezeu. Aveți această dorință curată, atunci nu vă îndoiiți, Dumnezeu e gata să vă facă dovada învierii Mântuitorului și să vă încredințati pe deplin de aceasta, după cum s'a încredințat și apostolul Toma, despre care va fi vorba în cele ce urmează.

* * *

2. Chiar în Dumineca învierii, spre seară, Domnul se arătase ucenicilor Lui și arătându-le mâinile și coasta Sa, pe cari se puteau vedea semnele ranelor, i-a încredințat despre învierea Sa din morți, încât ucenicii s'au bucurat că au văzut pe Domnul înviat. Ucenicii erau adunați la un loc, adăpostiți într-o cameră ale cărei uși le țineau încuiate, de frica iudeilor. Cât timp fusese Domnul între ei, stau uniți unii cu alții prin puterea iubirii pe care le-o însuflase El. Acum îi găsim uniți din pricina fricii de furia iudeilor. Această stare era pe cât de dureroasă, pe atât de periculoasă. Căci, adevărata uniune este aceea care răsare din înțelegerea inimilor și iubire deopotrivă, nu aceea pe care o produce pericolul vrăjmașilor din afară. Slavă Domnului că această stare a fost trecătoare și de scurtă durată pentru ucenici, căci arătându-li-se Domnul înviat i-a unit din nou în iubirea Lui.

Doamne, fă ca și noi să fim uniți laolaltă, nu din pricina urii vrăjmașilor din afară, ci din îndemnul nebirut al iubirii Tale fără margini și din înțelegerea dintre noi prin Tine.

Sfântul apostol Toma nu era cu ei în ziua aceea. Evanghelistul nu ne spune unde era, poate din pricină că acest amănunt nu mai avea vreo importanță mare din moment ce acea lipsă n'a fost pierzătoare pentru sufletul lui. Însă n'a fost nici fără urmări, căci vom vedea îndată câtă frământare sufletească a pricinuit în viața sfântului Toma. Deci, unde a fost Toma? Ce gânduri l-au putut purta pe alte drumuri decât acele pe care se aflau și ceilalți confrați ai lui? Iată întrebări, care nu pot fi dezlegate decât cu cele ce știm din sfânta evanghelie despre firea lui Toma. Sfântul apostol Toma era un om de voință tare, cu hotărâri eroice: „Să mergem și noi ca să murim cu El” (Ioan XI 16), zisese el când Domnul le-a vestit dorința Sa de a merge în Betania să învieze pe Lazăr. Toma era un om sincer și doritor de precizări complete și mai ales întemeiate pe constatări personale, când era vorba să zică da sau nu într-o chestiune.

„Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem să știm calea?” (Ioan XIV 5), răspunsese el Domnului, la cina cea de taină, când Mântuitorul îndemnă pe apostoli să nu se înspăimânte de cele ce vor veni, adică de apropiata moarte a Lui, pentru că el știu unde merge El și știu și calea pe care o va străbate El. Deci, o fire eroică pedeaparte, iar pedealta doritoare de precizuni clare, pentru a-și dovedi eroismul.

Acum, când Domnul fusese răstignit și înmormântat, la ce se mai putea aștepta Toma cu firea lui? Eroismul lui era anulat de starea de fapt a morții Mântuitorului, pe care el o privise ca pe cea din urmă pagină a celei mai frumoase vieți. De furia Iudeilor el nu se putea teme, iar cu ceilalți ucenici nu mai avea motive să stea neîntrerupt laolaltă, de vreme ce Învățătorul nu se mai găsea în mijlocul lor.

În durerea lui, era firesc ca Toma să-și caute mângâiere aiurea și anume în singurătate.

Cât de ușor putem înțelege, evlavioși creștini, că nu trebuie să ne despărțim de aceia cu cari ne-am aflat la un loc, bucurându-ne de binecuvântările lui Dumnezeu. Căci pentru unii poate să mai fie întoarcere, cum a fost pentru Toma; dar pentru alții hotărât că nu, cum se întâmplă cu mulți sectanți rătăciți de astăzi.

Sfântul Toma se întâlnește, poate întâmplător, cu ceilalți ucenici și toți îi vestesc într'un glas: „Am văzut pe Domnul”. Vestea cu totul nebănuită pentru Toma. Dar nu mai puternică decât firea lui, care totuși va fi biruită în urmă. Fără să-și piardă cumpătul, el spune răspicat: „De nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuelor și de nu voi pune degetul meu în semnul cuelor și de nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede”. Condiționează credința de aceste dovezi materiale, cum îi cerea firea lui. O făcea aceasta însă cu toată curățenia și nevinovăția sufletească. La el nu e vorba de necredință, — cum greșit se zice de mulți — ci de îndoială cinstită. În cuvintele lui vibrează dorința de a afla adevărul temeinic, pentru a ieși din ghiarele îndoelii.

* * *

3. Dumnezeu nu osândește îndoiala și nu osândește nici necredința. Osândește însă rămânerea încăpățanată în necredință, care nu-și mai are niciun rost din moment ce Dumnezeu și-a descoperit voința și puterea Sa în toată frumusețea ei. Și aceasta Dumnezeu o face totdeauna, când în mijlocul frământărilor sufletești ale cuiva stă dorința de a afla adevărul și puterea lui Dumnezeu. Să ne gândim la Toma, ce va fi cugând el după ce a aflat vestea învierii dela ceilalți ucenici. Nu cumva socotiți că această veste l-a lăsat nepăsător? Sau că nu a însemnat nimic pentru el? O! nu, fraților. În cântarul sufletesc al lui Toma, această veste cântăria cel puțin tot atât de mult cât și îndoiala lui. Două puteri, deopotrivă de egale deocamdată, se luptau înăuntrul lui sufletească: puterea adevărului că Iisus a înviat și puterea socotelilor lui omenesci că acest fapt nu se poate întâmpla. Iar între ele, stătea el însuși, Toma, însuflețit de dorința cinstită ca Dumnezeu să-i ajute pentru a ajunge la un rezultat sigur. Când acestea se petrec într'un suflet, Dumnezeu nu poate sta departe. Deci, într'a opta zi, după prima arătare din Dumineca învierii, Domnul s'a arătat a doua oară ucenicilor Săi, fiind iarăși cu toții la un loc. Și era și Toma. Ceeace înseamnă că cu adevărat vestea învierii îl alipise din nou de ei. Sosise adică momentul, când Dumnezeu voia să dea răspuns precis lui Toma. Mântuitorul, stând în mijlocul lor și după ce le-a zis: Pace vouă, s'a îndreptat către Toma cu aceste cuvinte: „Adu-ți degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu mâna ta și o pune în coasta Mea, și nu fii necredincios, ci credincios”. Era tocmai ceea ce dorea Toma. Dacă din acest moment el ar fi rămas tot neîncercător în realitatea faptului învierii, atunci îndoiala lui n'ar mai fi fost îndoiala, ci curată necredință vrednică de a fi osândită de Dumnezeu.

Frați creștini. E momentul potrivit ca să lămurim o chestiune principală, de care nu poate fi strein niciun suflet. Toma apostolul a ajuns la credința în învierea Domnului pipăind semnele lăsate de cuele cu cari fusese prins pe crucea Golgoetei. Avem și noi puțină să ne folosim de această dovadă atât de puternică? Pentru foarte mulți dintre voi e cu totul exclusă aceasta. Dar privind lucrurile mai adânc, vom vedea că și nouă ne e îngăduită bucuria de a ajunge la credința învierii pe calea lui Toma. Cum aceasta? Să ne înțelegem bine: Când Toma a zis: vreau să văd semnele cuelor și să le și pipăi, — e tot același lucru ca și când ar fi zis: vreau să văd și să pipăi semnele păcatului, — căci semnele cuelor pe trupul Domnului nu erau altceva decât semnele păcatelor noastre pe cari El le luase asupra Sa. Vedeți, — Toma știa multe lucruri frumoase, dar nu știa ce este acela păcatul și cari sunt urmările lui. Doria prin urmare să se lămuriască bine asupra păcatului. O! nici nu poate dori altceva mai bine un om decât aceasta! De am cunoaște ce este păcatul, atunci ușor ne-am alipi de Domnul! Și dacă pentru Toma, atunci, era nevoie, să pipăie urmele păcatului pe trupul Domnului, — pentru noi nu mai există această nevoie,

dupăce darul Duhului Sfânt ne-a spus tot ceea ce trebuie să știm și ne-a dat puteri sfințitoare, cu ajutorul cărora putem vedea urmele păcatului în inima noastră însăși.

Prin urmare, vrei să faci experiența lui Toma, o poți face căutând urmele cuelor, bătute de păcat, în inima proprie și aceasta te va duce cu siguranță la dorința de a ajunge la credința învierii.

* * *

4. În fața iubirii, cu adevărat dumnezeiești, cu care îl învrednicise Mântuitorul, sfântul apostol Toma, cu sufletul zdrobit că s'a lăsat un moment stăpânit de puterea îndoelii, dar și recunoscător până la lăcrămi de bucurie, răspunde: „Domnul meu și Dumnezeu meu”. Nici nu putea răspunde altceva. Odată cu aceasta se declară slobod de robia îndoelii și părtaș fericit al credinței în învle, pe care atât de simplu și puternic i-o vestiseră ceilalți ucenici: „Am văzut pe Domnul”. Deacum putea zice și el acest cuvânt cu tot eroismul propriu firii lui, sprijinit însă și de dovedirea precisă a faptului învierii.

Mântuitorul primește bucuros mărturisirea lui Toma. Mai are însă de adăugat un cuvânt, al cărui preț e neîntrecut pentru noi, ceie suntem veniți după Toma. Cuvântul este acesta: „Pentru că M-ai văzut, Toma, ai crezut; fericii ceie n'au văzut și au crezut”. Din cauza îndoeliei lui, Toma nu-și putea întemeia credința decât pe cele văzute. Dar dacă nu s'ar fi îndoit, atunci ar fi crezut și ar fi fost mai fericit. Pentru cel ce nu se îndoiește, nici nu e nevoie să vadă, căci credința lui e ca un sad binecuvântat de Dumnezeu și crescut sub îngrijirea Lui ocrotitoare, prin care e ferit de orice poticnire în dezvoltare și rodirea lui îmbelșugată.

Doamne dăruiește-ne harul Tău divin, ca punând la temelia vieții noastre sufletești înțelepciunea Ta neclintită, sprijiniți pe iubirea Ta nemărginită descoperită prin jertfa depe crucea Golgotei și întăriți de puterea dovedită atât de mare prin slăvita înviere a Fiului Tău și Mântuitorului nostru, să fim apărați de cursele îndoelii și cu credință tare să mărturisim adevărul mântuitor al învierii: „Am văzut pe Domnul”

Prof. MANEA POPESCU

PRIMA APOLOGIE A SF. IUSTIN MARTIRUL

XVIII. Priviți la moartea fiecăruia din foștii împărați: Ei au murit de o *moarte* comună tuturor, care dacă este începutul nesimțirii, ar fi avantajoasă tuturor nedreptilor. 2) Însă fiindcă simțirea rămâne tuturor celor ce au trăit și îi așteaptă pedeapsa veșnică, nu veți neglija să credeți, că adevărul este acesta. 3) Căci necromanția (adică) observarea cadavrului copiiilor nevinovați și invocația sufletelor omenești, și cei numiți de către magi trimițatori de vise sau asistenți, și faptele celor cari știu acestea vă încredințează, că după moarte sufletele au simțire, 4) și oamenii posedați și scuturați de sufletele morților (vă încredințează), pe cari toți îi numesc îndrăciți și nebuni, și încă numitele de voi oracole, a lui Amfilohu și Dodonei și Pitiei și câte altele sunt de acestea, 5) și cele spuse de scriitori (vă încredințează), de Empedoclu și de Pitagora, de Platon și de Socrate, și temnița (descrisă) de Homer, și coborârea lui Ulise pentru vizitarea acelor (mistere), și toate faptele celor ce știu de acestea. 6) Ca pe aceia primiți-ne, căci nu mai puțin decât ei credem în Dumnezeu, ci mai mult; noi nădăjduim, că cei morți și puși în pământ iarăși își vor lua corpurile lor, pentru că nimic nu este imposibil lui Dumnezeu.

XIX. Și reflectând, — presupunând că noi n'am fi fost în corpuri —, ce pare oare mai de necrezut, decât (ceea ce) ar spune cineva, că dintr'o mică picătură de spermă de om s'a putut produce oasele, nervii și carnea în formele pe cari noi le vedem? 2) Să admitem în ipoteză ceea ce s'a spus: dacă cineva nu v'ar spune ce sunteți, nici origina, și arătându-vă sperma de om și un chip omenesc, v'ar afirma, că din aceea s'a făcut acesta, — oare veți crede înainte de a vedea? Nimeni nu ar îndrăzni să conteste.

3) Așa dar, pentru că voi n'ați văzut un mort înviat, nu credeți. 4) Dar voi dela început n'ați fi crezut posibil că (oamenii) există dintr'un mic germene, și totuși îi vedeți, și deasemenea e imposibil să nu acceptați că, corpurile oamenilor, descompuse și reduse în pământ în starea germeilor, la timpul convenit prin porunca lui Dumnezeu vor învia și se vor îmbrăca în neputreziciune (cf. I Cor. 15, 53). Noi nu putem spune, ce putere demnă de Dumnezeu recunosc cei ce susțin, că fiecare lucru se întoarce în ceea ce a fost, și că Dumnezeu în fața acestei (legi) nu poate absolut nimic; noi constatăm, că ei n'ar fi crezut posibil propria lor existență și a întregii lumi și cele ce ei văd. 6) Este mai bine să credem în ceea ce este cu neputință

naturii noastre și oamenilor, decât a fi necredincioși ca alții, deoarece și pe învățătorul nostru Iisus Christos l-am auzit spunând: «Cele ce sunt cu neputință oamenilor, cu puțință sunt lui Dumnezeu» (Mat. 19, 26; Marcu 10, 27; Luca 18, 27). 7) Și «nu vă temeți de cei care vă omoară și după aceasta sunt neputincioși să facă ceva, — zice El —, ci temeți-vă de cel care după moarte poate și sufletul și corpul să le arunce în gheenă» (Luca 12, 4-5; Mat. 10, 28). 8) Iar gheena este locul unde vor fi pedepsiți cei ce au viețuit în nedreptate și cari n'au crezut că acestea se vor face, câte Dumnezeu a vestit prin Christos.

XX. Și Sibyla și Hystaspe au zis, că distrugerea celor corupți se va face prin foc. 2) Iar filosofi numiți Stoici învață, că însuși Dumnezeu va ajunge într-o mai bună stare prin foc, și după această schimbare lumea va renaște; însă noi socotim pe Dumnezeu a toate făcătorul superior celor ce

sunt de natură schimbătoare. 3) Așa dar dacă noi vorbim despre unele lucruri la fel cu poeții și filosofi stimați de voi, iar despre altele (vorbim) mai mult și conform cu voia divină, (fiind) singurii cari aduc dovezi, pentru ce să fim urâți pe nedrept de către toți? 4) Când noi spunem, că totul este ordonat și făcut de Dumnezeu, părem că redăm învățătura lui Platon; iar (când vorbim) despre aprinderea universală (părem că redăm) învățătura Stoicilor; și că sufletele nedreptilor se vor pedepsi, fiind cu simțire și după moarte, iar (sufletele) celor buni, nepedepsite, vor fi bine răsplătite, — părem de acord cu poeții și filosofi; 5) deasemenea când noi poruncim, că nu trebuie să se închine (cineva) operilor (făcute) de mâni omenești, (ne asemănăm) comicalui Menandru și celor ce au mai spus acestea; ei au proclamat că este mai mare Creatorul decât creatura.

Trad. de Diac. AL. N. CONST.

MIȘCAREA MISIONARA

Activitatea cercurilor pastorale din protopopiatul III Căscioarele Vlașca în primul semestru al anului bisericesc:

CERCUL GLAVACIOC — a) *La 23 Octombrie 1927*, în parohia Siliștea. A predicat Pr. I. Cristescu din parohia Glogoveanu, în legătură cu evanghelia zilei. S'a oficiat parastas pent u Regele Ferdinand I și pentru eroi.

În ședința publică a vorbit Pr. Traian Popescu, președintele cercului despre Jurământul fals. S'a distribuit îmbrăcăminte la orfanii de război în valoare de lei 500, cum și iconițe și broșuri religioase din biblioteca „Ia și citește” etc.

A asistat popor mult. A fost un cerc reușit.

b) *La 20 Noembrie 1927*, în parohia Șelaru. A predicat Pr. N. Rafailescu Siliștea. Fiind popor mult a mai vorbit parohul local Pr. N. Grigorescu și Directorul școalei M. Caragea. S'a distribuit la orfanii de război haine în valoare de 2000 lei. Pr. Traian Popescu a explicat rostul „Fondului Milelor”.

În ședința publică a cuvântat Pr. I. A. Trifu despre „Autoritatea divină a Mântuitorului”, iar preoții bătrâni au dat sfaturi.

A fost un cerc reușit.

c) *La 11 Decembrie 1927*, în parohia Glavacioc a predicat Pr. N. Grigorescu din parohia Șelaru. Pr. Traian Popescu a dat sfaturi în legătură cu sărbătorile Nașterii Domnului și cu îndreptarea calendarului.

d) *La 15 Ianuarie 1928*, în parohia Sârbeni. S'a cântat Liturgia, după D. Khiriac, de elevii

școalei. A predicat Pr. Gh. N. Minculescu despre Mărturisire.

S'a oficiat un maslu gratuit și s'au împărțit cărți și broșuri în mod gratuit.

e) *La 12 Februarie 1928*, în parohia Șefan cel Mare. A predicat Pr. Gh. Popescu din parohia, Cătușu. S'a distribuit cărți și iconițe în mod gratuit. Preoții au mers în corpore la ctitorul I. C. Roșu și i-au oficiat un maslu gratuit, fiind bolnav. În ședința publică a vorbit: Pr. N. Rafailescu despre „Educația Copiilor” Pr. Traian Popescu despre școală; iar Directorul I. Grățianu despre Biserica. Cercul a corespuns nevoei locale de a stabili bune raporturi între preoți și învățători.

CERCUL CORBII — a) *La 18 Septembrie 1927*, în parohia Corbii Ciungi. A prezidat P. C. Protoereu I. Stănescu, Pr. Al. Tănăsescu, președintele cercului, a predicat despre „Ce va iolosi omul de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său?”

La ședința intimă a făcut repetiție de cor și citiri din sf. Scriptură cu cântăreții. La ședința publică, deschisă de P. C. Protoereu I. Stănescu, au vorbit: Pr. Gh. A. Popescu-Petrești — Despre fericire, iar Pr. A. A. Nedelcescu-Vânătorii Mari Fericirile 1-2 și 3 S'au cântat mai multe bucăți și s'au împărțit broșuri religioase.

b) *La 23 Octombrie 1927*, în parohia Crevedia Mică. A predicat Pr. N. Alexandrescu, D. A. Nedelcescu-Vânătorii Mari — și s'a oficiat parastas pentru eroi.

c) *La 20 Noembrie 1927*, în parohia Ungureni

A predicat Pr. N. Alexandrescu din Crevedia Mică despre „Ingrijiiți-vă mai întâi de suflet și apoi de cele trupesti”. S'a făcut parastas pentru regele Ferdinand I și eroi.

Ședința publică a fost deschisă de P. C. Protoereu I. Stănescu, iar Pr. C. Tomescu a tratat despre „Învierea Domnului, ca bază a creștinismului”. S'au împărțit cărți.

d) *La 11 Decembrie 1927*, în parohia Vânătorii Mari. A predicat Pr. Barbu Stănescu din Vânătorii Mici subiectul „Grija materială ne îndepărtează de Dumnezeu”. S'a făcut parastas pentru eroi.

În Ședința publică deschisă prin cântări, a vorbit Pr. Al. Tănăsescu despre „Dumnezeirea lui Iisus prin minuni”, iar Pr. C. Nedeleșcu despre „Deșertăciunea celor pământești”. Din partea școalei de Agricultură a vorbit D-l Meang tratând „Cultura rațională a pământului și progresul săteanului”. S'a distribuit 30 broșuri din fondul cercului.

e) *La 22 Ianuarie 1928*, în parohia Căscioarele. A predicat Pr. D. Măndreanu arătând în ce constă mântuirea cu multe sfaturi.

În ședința publică a vorbit Pr. Al. Tănăsescu despre „Originea divină a Sf. Scripturi și Sf. Tradițiuni la o altă; iar P. C. Protoereu I. Stănescu a insistat mai mult asupra Sf. Tradițiuni cu sfaturi relative la ivirea adventismului în această parohie. S'au împărțit 32 broșuri din fondul cercului cu conținut apologetic și rugăciuni.

f) *La 12 Februarie 1928*, în parohia Vânătorii Mici. A predicat Pr. Gh. Popescu despre Fiul risipitor. S'a făcut parastas pentru Regele Ferdinand I și eroi.

În ședința publică a vorbit Pr. N. Alexandrescu despre misiuni, iar P. C. Protoereu a arătat rostul minunilor din timpul de față. S'a împărțit broșuri din fondul cercului.

CERCUL MĂRȘA. — a) *La 23 Octombrie 1927*, în parohia Obedeni. A predicat Pr. D. Iliescu. S'a făcut parastas pentru eroi și s'a distribuit 30 de broșuri din fondul Cercului dela Institutul Biblic și 20 iconițe.

b) *La 20 Noembrie 1928*, în parohia Clejani. A predicat Pr. Gh. Iliescu, președintele cercului despre „bogăția materială, față de bogăția spirituală”. S'a făcut parastas pentru Regele Ferdinand I și eroi. În ședința publică a vorbit Pr. A. Enescu „Cultul Bisericii”. După cântarea a mai multor bucăți religioase s'au împărțit 30 broșuri.

c) *La 11 Decembrie 1927*, în parohia Uești Goleasca. A predicat Pr. Ștefan Georgescu, despre „Obiceiurile rele”; iar în ședința publică Pr. N. Stănculescu a combătut „Superstițiile și descântecele”.

d) *La 15 Ianuarie 1928*, în parohia Roata. A predicat Pr. D. Georgescu din parohia Bucșani, iar în ședința publică a vorbit Pr. Gh. Iliescu despre „Iubirea vrăjmașilor”. Pr. N. Enescu dă sfaturi practice și citește pastoralele I. P. S. Patriarh contra înjurăturilor. D-l Director I. Florescu, a vorbit și a jucat o piesă cu elevii școalei. S'au distribuit broșuri dela Institutul biblic.

e) *La 12 Februarie 1928*, în parohia Cartojani. A predicat Pr. At. Enescu explicând parabola

«Fiului risipitor», iar în ședința publică a vorbit Pr. N. Enescu despre „Superioritatea cultului Ortodox”, Pr. Gh. Iliescu, despre „Învierea ficei lui Iair”, și s'a citit pastorală I. P. S. Patriarh.

CERCUL MIHĂILEȘTI — a) *La 18 Septembrie 1927*, în parohia Mihăileștii de Sus. A predicat Pr. M. Urseanu combătând concubinajul. S'a slujit parastas pentru eroi. În ședința intimă s'a făcut revizia cărții «Rătăciți neștiind scripturile» În ședința publică a vorbit Pr. M. Teodorescu despre „Rolul femeii în familia creștină”.

b) *La 23 Octombrie 1927*, în parohia Bulbucata. A predicat Pr. N. Vlăsceanu, președintele cercului. S'a făcut parastas pentru eroi cu procesiune. Din fondul cercului s'au distribuit broșuri ale Institutului biblic. În ședința publică s'a cântat și a vorbit Pr. M. Urseanu despre «Sărăcie și bogăție» iar Pr. Gh. Dumitrescu despre „Prefacerea socială a popoului, sub influența creștinismului.”

c) *La 20 Noembrie 1927*, în parohia Făcău-Gorneni. A predicat Pr. N. Urseanu. După ce s'a oficiat parastas pentru eroi s'a ținut ședință publică, în care a vorbit Pr. M. Teodorescu despre „Necesitatea venirii Mântuitorului”.

d) *La 11 Decembrie 1927*, în parohia Bălana. A predicat Pr. Gh. Stănculescu. În ședința intimă s'a făcut revizia cărții «Minunea» de F. Bettex. În ședința publică a vorbit Pr. M. Teodorescu despre «Dragostea creștină, Pr. Gh. Dumitrescu despre „Sfânta Cină”, e continuarea mântuirii. D-l Director H. Teodorescu despre „Rolul preotului”. S'au împărțit broșuri din fondul cercului.

e) *La 15 Ianuarie 1928*, în parohia Tufa. A predicat Pr. M. Teodorescu. În ședința intimă s'a făcut recenzie cărții «Idealul creștin», de Pr. C. Dron.

i) *La 12 Februarie 1928*, în parohia Găstești. A predicat Pr. M. Teodorescu despre «Fiul Risipitor». În ședința intimă s'a făcut recenzie cărții «Ortodoxism și Protestantism», de Diac. Al. N. Constantinescu. În ședința publică au vorbit Pr. Ioan Teodorescu despre «Voința pământească a Mântuitorului» iar Pr. Popescu despre «Jerfa depe Cruce». S'au împărțit gratuit broșuri de propagandă.

CERCUL SINGURENI — a) *La 23 Octombrie 1927*, în parohia Epurești. A predicat Pr. I. Dumitrescu explicând Evanghelia zilei. S'a făcut parastas pentru eroi.

b) *La 20 Martie 1927*, în parohia Dărăști. A predicat Pr. S. Predescu președintele cercului.

c) *La 11 Decembrie 1927*, în parohia Novaci. A predicat Pr. Sandu Predescu cu aluzii la starea de ruină a bisericii. S'a făcut parastas pentru eroi.

d) *La 15 Ianuarie 1928*, în parohia Singureni. A predicat Pr. Ioan Mireanu explicând Evanghelia zilei. S'a ținut prima ședință publică vorbind Pr. C. Dumitrescu «despre Familia Creștină». S'au împărțit 20 broșuri dela Institutul biblic.

e) *La 12 Februarie 1928*, în parohia Stănești-Khirculești. A predicat Pr. I. Mireanu despre risipă. S'a făcut parastas pentru eroi. În continuare s'a ținut și ședința publică, vorbind Pr. Sandu

Predescu despre „Taina Sf. Botez. S'au împărțit 20 cărți ale Institutului Biblic din fondul cercului.

In Protoeria Jud. Muscel circ. II Priboeni în cursul lunii Februarie a. c. au ținut ședințe următoarele cercuri pastorale:

Cercul pastoral „Priboeni“, la 19 Februoarie a. c. în parohia Priboenii de Sus — com. Priboeni. Serviciul liturgic oficiat în sobor — predica rostită de Păr. Președinte Ilie Popescu; în ședința intimă o expunere a Păr. Protopop asupra necesității intensificării mișcării culturale-moralizatoare a bisericii prin ședințe săptămânale, cu credincioșii cursuri de catehizare — reviste populare și broșuri cu caracter moralizator.

La ședința publică a vorbit Păr. Gh. Nicolaescu despre persoana Mântuitorului învățător. Au urmat și producțiuni școlare. S'au împărțit broșuri la săteni și iconițe la școlari. Fondul cerc. s'a mărit cu suma de 500 lei — din bugetul parohiei 300 și din venitul zilei 200 lei.—La această ședință a participat și Păr. Protopop.

2. Cercul „Malu cu Flori“ la 5 Februarie — în parohia Runceasca. Slujba în sobor — predica rostită de Păr. Stelian Blidaru. În ședința intimă discuțiuni asupra felului de întocmire a inventarelor și conturilor. Ședința publică s'a început cu rugăciunea „Tatăl nostru“ cântată de întreaga adunare, după care a vorbit Păr. Spiridon Blidaru despre Taina Căsătoriei — au urmat coruri și recitări școlare; — a mai vorbit un învățător și o învățătoare. Păr. Președinte încheie cu mulțumiri celor prezenți, care au răspuns chemării preoților și învățătorilor.

3. Corul pastoral Ștefănești. — Ședința în parohia Vălenii Podgoria — 19 Februarie. După serviciul divin — oficiat de cei 6 preoți, a urmat predică rostită de Preș. cercului Al. Tănăsescu despre judecata viitoare; în ședința intimă au urmat discuțiuni asupra dificultăților, prilejuite de întocmirea conturilor. La ședința intimă a vorbit Păr. Dem. Croitoru despre Școală și Biserică, scoțând în evidență importanța școalei și superioritatea bisericii, care pregătește pe creștin atât în viața aceasta, cât și pentru cea viitoare. Au urmat producțiuni școlare. Fondul cercului s'a mărit cu 515 lei. S'au împărțit broșuri și iconițe.

4. Cercul pastoral „Ciulnița Eustadiade“. Ședința în parohia Goleștii Badii la 5 Februoarie a. c. Dimineața sobor de 6 preoți cu predica rostită de Păr. Florian Sima despre pilda «Vameșului și Fariseului» tratând despre mândrie și smerenie. În ședința intimă s'a discutat asupra nerespectării legii repauzului duminical și pagubei, ce face târgul duminical din această comună: Târgu Cârciumar. În ședința publică vorbește Pr. I. Tomescu Președintele cercului despre *Religiositatea poporului Român înainte și astăzi*, iar învățătorul Alexandrescu despre: „Lux“. A încheiat dascălul ascultător N. Cristescu, mulțumind preoților și învățătorilor pentru frumoasele îndrumări, ce dau poporului.

5. Cercul pastoral Stâlpeni — a ținut în parohia Titești la 19 Februarie. Slujba divină în sobor; predica rostită de Păr. Președinte Ioan Samoilescu explicând pericopa evangheliei zilei. În ședința intimă s'a discutat necesitatea serviciului divin în prima săptămână a postului mare în biserică. La ședința publică a vorbit Păr. Enache Rădulescu despre: „Viața religioasă“ și Păr. Nic B. Ionescu despre relele ce bântuie populația locală, arătând și mijloacele de îndreptare: munca, economia și abstenența. Fondul cercului s'a mărit cu suma de 100 lei. — La ședință s'a oficiat și parastase pentru eroi; iar cântăreții bisericești ș-au făcut datoria — depunând interes în deosebi la serviciul Sf. Liturghii.

Pr. I. C.

Din activitatea desfășurată de Cercul pastoral „Boteni“. circ. II Muscel.

Cercul Pastoral „Boteni“, și-a început ședințele la 16 Oct. 1927, în parohia Barzești. Predica despre parabola Semănătorului este rostită de Pr. Gh. Iosifescu bine, documentat și convingător.

S'a oficiat parastas pentru eroi. S'au împărțit broșuri gratuit. Fondul Cercului a sporit cu 102 lei. Ședința publică nu s'a ținut din cauza epidemiei de paralizie infantilă.

La 22 Ianuarie 1928 ședință în Parohia Lucieni; predica este rostită tot de preotul Iosifescu, Evanghelia lui «Zaheu». În ședința intimă preotul Ciculescu explică 6 capitole din lucrarea: «Urmarea lui Hristos» de Toma de Kempis.

La șed. publică vorbește păr. Nic. Nițescu preș. cercului, explică 3 fericiri dela început. S'au împărțit broșuri gratuit. Fondul cercului a sporit cu 110 lei.

Ședință la 19 Februarie în parohia Vulturești. Predica ținută de președintele cercului N. Nițescu despre „Judecata viitoare“. În șed. intimă Pr. Curelian Diaconescu continuă darea de seamă la cap. 7-12 din „Urmarea lui Hristos“. La ședința publică a vorbit Pr. Ioan Ciculescu despre *Mântuitorul învățător*. S'a colectat pentru fondul Cercului 130 lei.

Ședința dela 18 Martie 1928 din parohia Davidești. Predica rostită Pr. Ioan Miloiu despre însemnătatea „Sf. Cruci“. La șed. intimă s'a continuat cu „Urmarea lui Hristos“ Cap. 12-17 inclusiv. La șed. publică vorbește Pr. Filip Nicolaescu: fericirile 5, 6, 7. S'a colectat pentru Cerc. 105 lei.

La toate ședințele, s'a oficiat parastas.

Cântăreții bis. și-au făcut datoria dând prilej de frumoasă cântare.

MIȘCAREA IN CLER

NUMIRI, TRANSFERĂRI, DECESE, DEMISII DE PREOȚI. — 1. Pr. Atanasie Marinescu dela parohia Crețești-Sintești-Ilfov demisionează pe data de 1 Aprilie a. c.

NUMIRI, TRANSFERĂRI, DECESE, CÂNTĂREȚI, PARACLISERI. — 1. D-l Eugen G. Grigoriu, se numește pe data de 1 Aprilie a. c., cânt. II,

la biserica Sf. Constantin circ. III din Capitală, în locul lui Radu Atanasiu, decedat pe aceeași dată.

2. Nic. Gav. Chiculescu se numește pe data de 15 Aprilie 1928, paracliser la biserica Foișor circ. II., din Capitală, în locul lui Ion Costăchescu, demisionat la 1 Martie 1928.

3. St. Mihăilescu, se numește paracliser pe data de 15 Martie a. c., la biserica filială Apostolul parohia Dobroteasa din Capitală circ. II., în locul titularului I. Mocăiță, care a părăsit postul de la 15 Februarie 1928.

4. Marin Popescu, cântăreț parohia Segarcea din Vale-Teleorman, circ. I., încetat din viață în ziua de 3 Martie a. c.

5. Ioan Gh. I. Stancu se numește pe data de 1 Aprilie cântăreț provizoriu la parohia Clejani-Vlașca circ. III, în locul lui Iancu Iliescu, care a demisionat din 1923.

6. Ion N. Stancu, se numește pe data de 1 Martie a. c., cântăreț II la biserica Teiul Doamnei circ. I., din Capitală în locul lui N. Chivu demisionat de la 1 Ianuarie 1928.

7. Ionescu P. Vasile se numește pe data de 15 Martie a. c., cânt la biserica Sf. Dumitru parohia Sf. Gheorghe din jud. Dâmbovița circ. I., în locul lui Gh. Sotângeanu care a demisionat pe data de 1 Ianuarie 1928.

8. Zamfir Const. se numește pe data 1 Martie a. c., cânt. II la parohia Cotroceni din Capitală circ. III., în postul vacant de la înființarea parohiei.

9. Nicolae C. Nicolae se numește pe 15 Martie a. c., cânt. în parohia Crovau jud. Dâmbovița, în locul lui G. M. Constantinescu demisionat pe 27 Februarie a. c.

10. Barbu Gh. Nicolae paracliser pe 1 Aprilie a. c., la biserica Olteni din Capitală, în locul lui Coman D. Ion, demisionat pe data de 1 Aprilie a. c.

11. Gh. C. Drăgulescu se numește pe 1 Martie a. c., cânt. II., la biserica Curtea-Domnească din Târgoviște, în locul lui Gh. Apostolescu demisionat pe 1 Ianuarie 1928.

12. N. Stănculețu, cânt. la parohia Călinești-Teleorman pe data de 1 Martie a. c., în locul lui C. Petrescu demisionat la 1. Ianuarie a. c.

CRONICA INTERNA

DIN ROADELE AUTONOMIEI BISERICII.—Dăm aci mai jos două tablouri foarte eloquente, de cum se întrec membrii prețioși ai bisericii noastre strămoșești, în județele Ilfov și Prahova, să ajute instituțiile noastre, spre a fi pildă de urmat și altora. În bugetul județului Ilfov prin susținerea părintelui Protopop N. Popian, s'au prevăzut: 1) Lei 2.000.000 la cap. XIII, art. 149, pentru construcțiunile și repartiunile bisericilor din județ. 2) Lei 400.000 la cap. XIII, Tabloul D. art. 16, ajutor pentru case parohiale. 3) Lei 500.000 la cap. XIII, Tabloul D. art. 14, ajutor pentru Sanatoriul dela Techirghiol. 4) lei 400.000 la cap. XIII, Tabloul D. art. 15 pentru Căminul preoților ilfoveni. 5) lei 500.000 la cap. XIII, tabloul D. art. 7, ajutor Seminarului „Central” pentru terminarea băiei elevilor și alte lucrări. 6) lei 150.000 la cap. XIII, Tabloul D. art. 9, ajutor Mănăstirii Ciorogârla (Samurcășești) pentru refacerea clădirii incendiate. 7) lei 150.000 la cap. XIII, tabloul D. art. 10, ajutor Mănăstirii Țigănești pentru construirea atelierului de țesătorie și covoare. 8) lei 50.000 la cap. XIII, Tabloul D. art. 11, ajutor Mănăstirii Căldărușani pentru reparația Mănăstirii și pentru ateliere. 9) lei 70.000 la cap. VI art. 81, ajutor școalei de cântăreți de la Patriarhie. 10) lei 25.000 la cap. VI art. 90, Tabloul A. Nr. 13, pentru 5 burse a 5.000 lei la școala de cântăreți. 11) lei 100.000 la cap. VI art. 80, pentru transportul și permisele pe C. F. R. ale protoiereilor județului. 12) lei 80.000 de la cap. VI art. 92 pentru biserică și personlul ei de la Ploești-Leurdeni (Vintilă Vodă), biserică construită și întreținută de județ. În total s'a dat din bugetul acestui județ, suma de 4.425.000 lei pentru cult și interesele generale ale Arhiepiscopiei noastre. Avem încă făgăduiala factorilor competenți ca să ne mai dea sumele

necesare pentru *propaganda religioasă* și pentru *deplasarea președinților de Cercuri pastorale*, de la cap. XII art. 145 „Fondul pentru deschidere de credite de 8 milioane”.

Prin bunăvoința Domnului Prefect, Ioan G. iață, și a Domnului I. Niculescu-Dorobanțu, s'a prevăzut și în bugetele comunelor din județ, diferite sume, din fondul cârciumelor și izlazurilor comunale, pentru biserici și case parohiale.

Până acum au fost aprobate bugetele numai a 23 parohii al căror tablou este următorul: 1. Valea-Roșie lei 50.000, pentru casă parohială; 2. Ileana lei 2.000 pentru biserică; 3. Preasna lei 5000 idem; 4. Poenarii-Vulpești lei 28.000 idem; 5. Frăsinetu lei 15.000, idem; 6. Căciulați lei 8.000, idem; 7. Clinceni lei 4.000, idem; 8. Poenari-Enuță lei 1.000, idem; 9. Obileștii-Noi lei 10 000, idem; 10. Cocioc lei 5.000, idem; 11. Gurbănești lei 30.000, idem; 12. Ștefănești lei 10.000, idem; 13. Brezoaia lei 5.000, idem; 14. Creața-Leșile lei 3.000, idem; 15. Chiajna lei 20.000, idem; 16. Otopeni lei 80 000, idem; 17. Mitrani lei 40.000, idem; 18. Buda lei 4.000, idem; 19. Vârteju-Nefliu lei 4.000, idem; 20. Bragadiru lei 10.000, idem; 21. Oltenița-Rurală lei 10 000, idem; 22. Balotești lei 25.000, idem; 23. Tunari lei 17.500, pentru sfintele vestimente. Total 386.500 lei.

Bugetele comunelor sunt în curs de aprobare și la terminare se vor publica și acelea.

De asemenea din partea județului Prahova, consiliul județean în frunte cu Dl Prefect I. Mihăileanu și cu președ. consiliului D-l Dimitrie Petrescu două elemente pătrunse de marea importanță ce o are biserica în viața poporului, și cu susținerea noului nostru protopop Const. Petre s'au prevăzut următoarele sume: 1) Pentru construire, reparații de biserici, case parohiale, clo-

potnițe cimitire etc. lei 2000 000 2) Coruri din județ și biserica Sf. Ioan lei 45 000 3) p. corul bisericii Sf. Împărați lei 55.000 4) p. Căminul preoților prahoveni lei 250.000 5) Ajutor p. întreținerea catedralei Sf. Împărați lei 30 000 6) p. căminul școlii de cântăreți din București lei 10.000 7) p. monumentul clopotniță dela Sf. Ion lei 100.000 8) ajutor p. casa parohială de la Sf. Gheorghe Vechiu lei 100.000 9) ajutor p. casa parohială din Filipeștii Târg lei 50.000 în total lei 2.640 000.

De asemenea onoratul consiliu județean a dat un vot consensnat în sumarul ședinței că va mai da ajutoare pentru: misionarii protopopilor, sanatoriul preoților Arhiepiscopiei dela Techirghiol, și pentru cheltueli de deplasare și întreținere a protopopiatelor.

În această frumoasă manifestare a județului Prahova a avut un real efect și cuvântul plin de autoritate și căldură al d-lui Profesor Aurel Moșoiu, membru în Adunarea noastră eparhială.

Ne oprim de a face comentarii prea multe asupra acestor fapte laudabile pentru că ele vorbesc dela sine.

Ne rezervăm plăcerea de a le aduce și la cu-

noștința adunării eparhiale în sesiunea anului acestuia, ca o dovadă de ce buni creștini și buni români are Eparhia noastră.

ASOCIAȚIA DOAMNELOR PREOTESE a deschis, Duminecă 1 Aprilie, al doilea bazar de lucruri de mână și cusături naționale. De data aceasta bazarul s'a prezentat mult îmbogățit și cuprinzând mai multe secțiuni: Secțiunea Asociației Doamnelor Preotese, Secț. Asoc. Creștine Ort. Patriarhul Miron, Secțiunea Comit. femeilor creștine din paroh. bis. Cuibul cu Barză, Secțiunea Comitetului femeilor creștine din parohia Grivița Nouă-Podeanu și Secțiunea Comitetului femeilor creștine din parohia bisericii Sf. Apostoli. Deschiderea s'a făcut în prezența P. S. Vicar Titu S. Târgovișteanu. După oficierea slujbei Sfințirii apei, a cuvântat D-na Preoteasă Ecaterina Șerpoianu, după care a vorbit P. S. Vicar arătând rolul preotesei în stimularea și complectarea activității pastorale a preotului și îndemnând la sporirea lucrului început. Sunt semne vizibile că într'adevăr lucrul doamnelor preotese crește, împodobind una din cele mai frumoase laturi ale vieții noastre creștinești.

CRONICA EXTERNA

I. P. S. Patriarh Miron a primit din partea I. P. S. Mitropolit Ștefan al Sofiei următoarea scrisoare de felicitare:

Prea Fericea Voastră,

Prea Iubite Arhiepiscop,

Foarte mult m'am bucurat și m'am simțit fericit, aflând că Prea Fericea Voastră sântei învrednicit cu marea cinste să fiți numit membru al Consiliului de regență. Alegerea este mai mult ca nimerită pentru că eu am onoarea de a cunoaște înțelepciunea și calitățile alese ale Domniei Voastre.

Alegerea Domniei Voastre de membru al consiliului de regență este o mare onoare, nu numai pentru Sfânta Biserică Română, ci și pentru întreaga Biserică Ortodoxă de Răsărit.

Cu sentimentul de dragoste frățească arzătoare și cu multă admirațiune, eu Vă felicit pentru rara cinste și vă urez, să Vă dea milostivul Dumnezeu ani lungi ca să slujiți marelui operei a lui Hristos și bunei înțelegeri între popoare și biserici.

Mă recomand sfintelor Voastre rugăciuni arhi-păstorești și rămân al Prea Fericii Voastre iubitor și cald îmbrățișător,

Întru Hristos frate

† Mitropolitul Sofiei ȘTEPHAN

■ Cine urmărește cu atenție mișcarea din Biserica romano-catolică, nu-i e greu să deslușească marea ofensivă pe care, dela război încoace,—și îndeosebi dela suirea pe tron a actualului papă Piu XI—catolicismul o întreprinde pe toate fronturile. Dela marele congres euharistic dela Chicago de acum doi ani și până la ultima luptă din

parlamentul român, un șir întreg de biruințe câștigate dau acestei Biserici un curaj atât de mare, încât își permite să întreprindă acțiuni de acelea, care acum 15-20 ani în urmă nici măcar nu se puteau bănuî.

Acum douăzeci și opt de ani în urmă, Franța își dădea acea lege de separațiune a Bisericii de Stat și de confiscare a tuturor bunurilor Bisericii, despre care se zicea că constituie începutul sfârșitului catolicismului în Franța. Astăzi nu numai că nu se verifică proorocia de atunci, ba, din contră, Biserica romano-catolică e atât de tare în Franța, încât, poate să-și îngăduie acte imposibile pentru celelalte Biserici creștine din lume.

E vorba de cunoscuta luptă dusă împotriva Ligii Action Française.

Se apropie anul de când Vaticanul a pus la index scrierile lui Ch. Mauras, și de când a anatemiizat liga politică, cunoscută sub numele de *Action Française* de sub conducerea acestuia și a lui Léon Deaudet. Cu altă ocazie noi am arătat, că Biserica papală s'a servit de această grupare și de conducătorii ei atâta timp, cât nu avea în Franța o altă grupare politică de care să se servească în scopurile sale.

Gruparea dela Action Française fiind o grupare politică ultranaționalistă și monarhistă—în doctrina sa și a mijloacelor sale de luptă, Biserica catolică a fost privită ca instituțiunea cea mai aleasă pentru realizarea naționalismului integral și restabilirea monarhiei. Foarte mulți catolici, și dintre cei mai buni, mulți episcopi și clerici, însuși un cardinal, au aderat la această mișcare politică. Deodată, însă, din instigațiunea episcopului de Bordeaux, Vaticanul condamnă această mișcare și invită pe toți episcopii, cle-

ricii și credincioșii, cari au aderat sau simpatizează cu ea, să se retragă și să înceteze a o mai susține. Un cardinal—Bilot—a fost înlăturat dela Curie, câțiva preoți au fost suspendați și o mare campanie s'a întreprins în toată Franța pentru a determina pe credincioșii catolici la o totală părăsire a Acțiunii Francezești. Jurnale, cărți, organizațiuni noi (Volontaires du Pape), conferințe, scrisori pastorale, predici, în sfârșit au fost întrebuințate și epuizate toate mijloacele de convingere și scopul încă nu s'a ajuns. Acțiunea Franceză continuă și mai departe să se bucure de încrederea, în special a tineretului francez. Toată lumea e convinsă că lucrarea Vaticanului e un act cu caracter politic camuflat. De aci dârza rezistența a grupului Action Française, și de aci recurgerea la mijloace extreme din partea Bisericii catolice.

În adevăr, ziarele cu data de 30 Martie, anul curent, ne aduc vestea că arhiepiscopul Parisului, cardinalul Dubois, a trimis preoților săi o scrisoare, obligându-i să se conformeze cu strânicie, sub aspre pedepse canonice, în ce privește hotărârile severe luate de toți înalții prelați ai Bisericii din Franța, față de partizanii Acțiunii Franceze.

Această scrisoare, este întovărășită de o ordonanță semnată de toți cardinalii, arhiepiscopii și episcopii Franței și lovește cu aspre pedepse canonice pe toți cei „rămăși până aci nesimțitori la chemările suveranului Pontific și ale episcopilor, ca în sfârșit să le deschidă ochii la adevăr și inimile la simțăminte de o conversiune sinceră și definitivă“.

Ordonanța cuprinde nouă articole împărțite în trei paragrafe.

Paragraful I, art. 1—5, e privitor la căsătorii. Preoții nu vor putea să săvârșescă căsătoria bărbatilor, femeilor, tinerilor și tinerelor cunoscuți ca conducători, legiști și legiste, cameloți, lectori neautorizați, subscriptori și partizani ai Acțiunii Franceze, decât numai dacă respectivii vor da o declarațiune în scris în fața episcopului, că se leapadă de erorile Acțiunii Franceze și se supun Papei. În caz de refuz nu se va acorda nici o solemnitate celebrării căsătoriei, preotul va putea asista, însă nu va fi nici o ceremonie religioasă, nici chiar liturgică. Dacă, însă, numai unul din soți e în categoria aceasta, ceremonia nunții va avea loc numai în favoarea părții credincioase, după regulile liturgice, dar cu o solemnitate micșorată.

Paragraful II, art. 6, e privitor la înmormântări. Partizanii Acțiunii franceze care înor fără retractare, sunt privați de înmormântare bisericească.

Paragraful III, art. 7-9 privește botezul, confirmarea, împărtășirea și operile ploase. Nici un aderent al Acțiunii franceze nu e primit ca naș sau nașă la botez și la confirmațiune; li se refuză împărtășania și vor fi excluși din toate asociațiunile ploase și din operile catolice.

Preoții care cu voie și știre nu se vor conforma, vor fi considerați ca culpabili de păcate grele și supuși sancțiunilor de rigoare.

Cei care se vor supune vor trebui să dea o declarație prin care să condamne și să leapede, așa cum Biserica condamnă și leapadă doctrinile Acțiunii Franceze; — să accepte în întregime și fără restricțiune directivele și instrucțiunile Papei; — să se supună fără rezerva hotărârilor pontificale asupra erorilor Acțiunii Franceze, să promită că rup definitiv cu școala Acțiunii Franceze și nu vor vinde, nici cumpăra, nici citi jurnalul condamnat, nici contribui direct sau indirect la răspândirea acestui jurnal.

De sigur, când Biserica catolică recurge la aceste mijloace extreme o firească concluzie se poate deduce: 1. Lucrarea dela Action Francaise e destul de puternică și dârză și 2. Biserica catolică se simte destul de tare, ca să-și permită sancțiuni atât de drastice. Noi ne amintim că acum 28 de ani, Biserica catolică n'a avut curajul să condamne pe toți Parlamentarii francezi care susținuseră și votaseră legea de separațiune și de confiscare a bunurilor. Azi își îngăduie să anatemitizeze un întreg partid politic.

La porunca episcopatului francez, jurnalul legii Action francaise comentându-o, obiectează:

Pentru a redacta o *doctrină*, chiar *condamnată*, pare că e necesar a o cunoaște: ori când și în ce termen a fost definită această doctrină condamnată?

Cum poate cineva părăsi, în chip cinstit, creștineste, Acțiunea Franceză, învinovățind-o *contra* conștiinței sale că profesează doctrine ingrate sau religioase despre care știe că nu le profesează?

Cum poate cineva părăsi, în chip cinstit, creștineste A. F., profesând *contra conștiinței sale* că Roma are dreptul să dicteze Francezilor alegerea ce au să facă între cutare sau cutare *politică* care nu privește de cât pe Francezi?

Logica strânsă a obiecțiunilor jurnalului A. F., impune prin masivitatea ei și obligă Biserica catolică la o explicație care de un an de zile întârzie. Căci legiștii cer să li se precizeze: care este doctrina condamnată? Când a fost formulată și în ce termeni? După aceea, cum se poate cere cuiva să se leapede de o doctrină care nu există și pe care n'a profesat-o niciodată? Dar, fiindcă Biserica papală n'a putut până acum formula nimic valabil la aceste obiecțiuni, toată lumea e încredințată că toată afacerea n'are decât o înfățișare politică. Și în cazul acesta, cum își poate permite Roma să dicteze Francezilor alegerea între cutare sau cutare politică?

Deci Franța stă în fața unei acțiuni politice care-și are centrul de inspirație la Roma. Papalitatea tinde să se suprapună peste statele naționale dictând prin cetățenii catolici și episcopi normele de urmat în politica internă a Statului respectiv.

Cazul A. F., este un singur exemplar dintr'un întreg lanț de fapte, care toate duc la concluzia: Papa dela Roma se amestecă în politica interioară a Statelor naționale.

De o lună de zile Franța e în plină propagandă electorală în vederea alegerilor generale, care vor avea loc pela sfârșitul lunei Aprilie.

Prilej nămerit pentru toate partidele și grupele politice de a da manifeste electorale alegătorilor. Vaticanul s'a crezut îndreptățit să se amestece în luptele electorale ale Franței și Cardinalul Gaspari în numele Papei dă, catolicilor din Frața, directive politice de urmat în actualele lupte electorale.

Marele jurnal *Le Temps*, e drept, a pus la punct și cum trebuia acest amestec nejustificat al Vaticanului, dar faptul s'a produs și nu va întârzia să-și dea roadele sale.

— Când am vorbit despre concordatul cu Le-tonia, am atras atenția cetitorului asupra partidelor catolice de care Papalitatea se servește pentru atingerea scopurilor sale în fiecare stat și am arătat că aceste partide politice sunt instrumente politice la dispozițiunea Vaticanului.

Faptul se adevărește și din alte părți. Din Roma vine știrea că în discursul său ținut comitetului diecesan din Roma, la 26 Martie a. c., Papa a adresat centrului național catolic italian, următoarele muștrări, anume:

1. S'a adunat la Capitol și a uitat Vaticanul;
2. A tratat cu ușurătate chestiunea pendentă dela 1871, dintre Italia și sf. Scaun;
3. A pus în relief avantajile reale de care beneficiază religiunea catolică în Italia, neglijând cu bună știință relele de care ea pătimește; printre aceste rele, Papa pune în prima linie eforturile făcute de puterea civilă pentru a instaura în profitul său, monopolul învățământului și pentru a păgubi operele și lucrarea pur catolică;
4. A pus pe același plan sf. Scaun spoliat și statul spoliator;

5. A voit să stabilească o discuțiune tendențioasă între politica religioasă și politica ecleziastică.

La aceste muștrări, centrul național catolic italian a făcut să apară o declarațiune în *Courriere d'Italia*, prin care dă lămuririle următoare:

1. Congresiștii au crezut că nu trebuie să fie primiți de Papa din pricina caracterul politic al asociațiunii lor;
2. Centrul național n'a crezut că săvârșește o greșală ținându-l congresul la Roma, fiindcă în trecut manifestațiuni publice politice ale catolicilor italieni au fost dese în Roma;
3. Vorbitoarii congresului s'au felicitat de avantajile obținute de religiunea catolică, datorite regimului actual și voinței lui Mussolini, dar n'au lipsit să observe că încă mai rămân greutăți de învins;

4. De s'a vorbit de chestiunea română, aceasta a fost pentru a recunoaște, în calitate de catolici, că ea trebuie lăsată la judecata Papei și că soluțiunea ei nu poate depinde decât dintr'un acord direct între cele două părți interesate;

5. O distincțiune între politica bisericească și politica religioasă a fost sugerată ca o simplă oportunitate, spre a trata separat chestiunile privitoare la libertatea religioasă și cultul și acelea ce interesează pe cler, instituțiunile religioase și relațiunile între Stat și sf. Scaun.

Dar, să se noteze bine: faptul se petrece nu în Franța și nici... în România, unde părțile s'ar fi declarat perfect mulțumite și ar fi constatat

trecerea la ordinea zilei lăsând Vaticanului să-și încure calul cum i-o place. Faptul se petrece în Italia domnului Mussolini. Și domnul Mussolini nu știe să glumească când e vorba de suveranitatea statului Italian. De acela, a doua zi chiar după această injoncțiune a Papei în treburile politice italiene, un decret al guvernului dizolvă și închide toate școlile catolice declarându-le inutile de vreme ce statul a luat în învățământ dintr'al Bisericii tot ce-l poate fi util dezvoltării valorilor morale.

Ultimele știri anunță un conflict grav între statul italian și Vatican. Noi vom ține pe cetitori la curent fiindcă suntem încredințați că d-l Mussolini nu va ceda un pas. Și în vremea aceasta, când papalitatea pare așa de puternică și de agresivă, conflictul cu guvernul fascist poate să însemne o desmeticire și pentru alte guverne.

CRONICAR

II.

Anul trecut, în semestrul de vară, Profesorul Ștefan Țancov, dela Facultatea de Teologie din Sofia, a fost invitat de Universitatea din Berlin, să țină o serie de prelegeri asupra esenței Ortodoxismului.

Invitația a fost primită. Prelegerile ținute, însoțite de o bogată bibliografie, au apărut acum de curând într'un volum de 148 pagini sub titlul:

„Das Orthodoxe Christentum des Ostens“
Sein Wesen und seine gegenwärtige Gestalt
von Stefan Zankow. Berlin 1928.

Cuprinde 6 capitole: I, Einleitendes; II, Das Credo; III, Die Kirche; IV, Der Kultus; V, Frömmigkeit und Aktivität; VI, Rückblick und Ausblick.

Claritatea în expunere și deplina motivare a celor afirmate,—sunt două însușiri pe cari autorul—profesor de Drept Canonic—le manifestă la fiecare pas. Lucrarea merită, să fie citită atât de cei cari nu cunosc, cât și de cei cari cunosc și mărturisesc „Ortodoxismul“. Cât privește pe cei din urmă, citind lucrarea, vor sfârși prin a recunoaște, că Protopresbiterul Țancov are meritul de a deschide o potecă nouă, la lărgirea și înfrumusețarea căreia trebuie, să contribuie, toți acei teologi ortodocși, pricepuți, cari sunt convinși în intimitatea sufletului lor, de valoarea și chemarea Ortodoxismului.

— Există următoarele biserici ortodoxe autocefale: 1) Patriarhatul din Constantinopol cu 300.000 suflete, aproape numai Greci.—2. Patriarhatul din Alexandria cu 50.000 credincioși, dintre cari 2-3 Greci.—3. Patriarhatul din Antiohia cu 250.000 suflete, dintre cari 9-10 Arabi.—4. Patriarhatul din Ierusalim cu 33.000, aproape toți Arabi. Conducerea însă, așa zice chiar «Capătania» aparține Grecilor.—5. Patriarhatul Rus cu 120 milioane suflete.—6. Arhiepiscopatul din Cipru cu 180.000 credincioși, numai Greci.—7. Patriarhatul Român cu 13 milioane suflete.—8. Patriarhatul Sârb cu 6 milioane credincioși.—9. Biserica din Grecia cu 5 milioane suflete.—10.

BIBLIOGRAFIE.

Biserica din Bulgaria cu 5 milioane suflete.—11. Biserica din Polonia cu 5 milioane suflete Ruși.—12. Biserica din Gruzia (în Rusia) cu 2³/₄ milioane credincioși Gruzieni.—13. Biserica din Albania cu 220 000 suflete.—14. Biserica din Finlanda cu 60 000 suflete, Ruși și Finlandezi.—15. Biserica din Estonia cu 220.000 credincioși, Ruși și Estoni.—16. Biserica din Letonia cu 240.000 credincioși, Ruși și Letoni.—17. Biserica din Lituania cu 75.000 suflete, Ruși.—18. Biserica din Ceho-Slovacia cu 250.000 suflete, Ruși și Cehi.—19. Arhiepiscopatul Rus din America de Nord cu 250.000 suflete.—20. Arhiepiscopatul Rus din Japonia cu 35.000 credincioși, Japonezi.

Cifrele de mai sus sunt date cu aproximație. Numărul total al ortodocșilor din întreaga lume variază între 140-150 milioane. Majoritatea aparține lumii slave.

— Duminecă 18 Martie a avut loc un *Concert Religios* dat de Corul Bisericii Române din Sofia, sub conducerea D-lui I. Popescu Runcu, dirijorul corului dela această biserică.

Au fost executate următoarele 10 bucăți muzicale: *Salve* Regina de Schubert, *Rugăciunea* de T. Teodorescu, *Zum Sanctus* de Schubert, *Fericit Bărbatul*, de G. Harghel; *Rugămu-ne* *Indurărilor*, de P. Claicovski; *Crest Hranitel*, de Arhanghelski; *Ingerul a strigat*, de Flechtenmacher; *Pre tine Te laudăm*, de P. Ario; *Sfânt Sfânt*, *Domnul Sabaoth*, de P. Ario.

Concertul a fost pe deplin reușit. Criticii muzicali au ieșit în presă cu cuvintele de laudă. Tânărul dirijor Popescu Runcu — și compozitor în același timp, a dovedit: talent, pasiune și pricepere în ale muzicii. De ar fi încurajat de cei cari au și cădere și putere, să încurajeze, — ar putea ajunge o fală pentru biserica noastră. Nu este nici-o laudă dacă amintesc, că în momentul de față, biserica noastră de aci posedă cel mai bun cor bisericesc din Sofia. Afirmând aceasta, nu spun nimic dela mine. Reproduc pur și simplu afirmația D-lui Camburov, primul critic muzical, bulgar. Și lucrul acesta este cu atât mai mult, demn de crezut, cu cât este știut, că presa bulgară se pronunță cu foarte multă rezervă, atunci când vine vorba să spună în public, că și din România poate ieși ceva bun.

S'ar putea face și mai multe lucruri bune. Ministerul Cultelor însă înțelege să fie foarte sgârcit—extrem de sgârcit—cu biserica noastră din Sofia. Subvenția, ce i se acordă, reprezintă numai un sfert din subvenția acordată Capelei din Paris. Același oameni, aceleași greutate și răspunderi, același rol, aceleași râvnă aici, ca și acolo. Strig de 4 ani și nu sunt auzit. Am lăsat taina la o parte și am vorbit în public. Auzi-vor oare cei cari trebuie să auză? Pr. STELIAN ILIESCU

De citit în săptămâna Sfințelor Patimi:

Durerea Vinerii celei Mari, de Arhim. I. Scriban.

Patimile Mântuitorului, de Gr. Criveanu.

Noul Testament, tradus de Gala Galaction.

Se găsește de vânzare la Institutul Biblic.

I. P. Sf. nostru patriarh Miron — deși încărcat de ocupațiuni multe și împreunate cu mare răspundere, adeseori enervante — totuși a mai găsit timp pentru a scoate în luna trecută deodată de sub tipar 3 cărțile:

1. Un volum de 386 pagini, octav mare, intitulat *„Cuvântări și predici ale unui teolog mai târziu cleric român în țară cu stăpânire străină“*. Tipografia Cărților Bisericești. Ea cuprinde lucrările Sale, prime pe acest teren dela 1889—1910, adică din timpul înainte de-a fi episcop. Ca întreaga activitate a I. P. Sf. Sale multilaterală, așa și cuvântările Sale ating toate tărâmurile muncii obștești pentru ridicarea și mântuirea neamului. Ele pot servi și azi de cele mai bune îndreptări pentru îndrumarea clerului în misiunea sa pastorală. Un volum broșat costă, pe hârtie satinată lei 120, pe hârtie velină lei 150.

2. *„Carte de rugăciuni pentru tot Românul“*. 253 pag., format mic de tot. E destinată mai ales pentru fetele internatelor și femei, putând fi purtată, legată solid în poșeta (trăistuța) lor portativă, alături de celelalte scule, dar — având rolul educativ — a fi *oglinza sufletului*, în care evlavioasele purtătoare să privească fie și mai rar, decât în cealaltă oglindă, cu care să steie alături în poșetă.

3. *„Slujba sfințirii bisericii“*. Cuprinde în 110 pag., cuart, toată rânduiala sfințirii unei biserici după textul manuscris aflat la mitropolia din Sibiu, adus acolo de Mitropolitul Miron Romanul dela Arad, unde au fost mai mulți episcopi Sârbi. Textul tipărit pentru prima dată e redat în o frumoasă limbă românească și e mult mai clar decât cel din alte asemenea cărțile uzuale. Alături s'a retipărit din cărțile noastre vechi și Sfințirea temeliei unei biserici, a clopotelor, crucii, antimiselor, chivotului, vaselor utensiliilor și vestimentelor bisericești etc.

S'a tipărit la Mănăstirea Cernica.

* * *

LUMINĂTORUL, anul LXI. No. 7, 1 Aprilie 1928, are următorul cuprins: 1) *Învățătură la Intrarea Domnului în Ierusalim* de Ic. C. Popovici, 2) *Vieța și opera Sf. Atanasie cel Mare* de Pr. Cicerone Iordăchescu, 3) *Falimentul educației bolșeviste* trad. de Pr. Corneliu Grumăzescu. 4) *Cuvânt în Dumineca Floriilor* de Pr. Alex. Scvoznikov, 5) *Programul creștinismului* de I. Negoită, știri etc.

—o—

A apărut de curând **Călugări și Ispite**, scene din vieța mănăstirilor, de Damian Stănoiu, în editura „Cartea Românească“, cuprinzând cinci din cele mai frumoase bucăți literare, apreciate cu mult entuziasm de cei mai mari scriitori și critici români. Costă 75 lei și se poate cere la Librăria „Cartea Românească“, Bulevardul Academiei, București.

DARURI ȘI MULȚUMIRI

Pentru construcția casei parohiale din Filipeștii-de-târg, Consiliul județean al Prahovei a votat suma de lei 50.000; Consiliul comunal local 33.000 lei; Consiliul de administrație al băncii populare „Vulturul” 5.000 lei.

Euoripașii au subscris circa 100.000 lei numerar, din care au și vărsat până în prezent 13.500 lei, depuși la banca populară cu recipisa No. 46. din 13 Martie a. c., plus muncile în natură necesare.

Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor a aprobat întrebuințarea, în acelaș scop, a excedentelor din trecut ale bisericii, în sumă de 62.041 lei.

Preotul a renunțat la folosința sesiei parohiale, de acest an, care reprezintă circa 20.000 lei, în acelaș scop.

Consiliul parohial exprimă, pe această cale, recunoșcătoare mulțumiri publice, tuturor celor de mai sus, cari-i dau astfel posibilitatea să înceapă, în primăvara acestui an, construcția casei parohiale, pentru a se putea curmă odată cu lipsa unui paroh titular în acest târg vechiu și cu viață patriarhală, deși la numai 15-16 Km. depărtare de Ploiești și în imediată apropiere de regiunea petroliferă.

—o—

Primăria Filipeștii-de-târg aprobând intervenția Consiliului parohial local, de a donă, pentru construcția casei parohiale, un trecut din centru, proprietatea comune, —adunarea parohială, în ședința ordinară dela 18 Martie a. c., a însărcinat pe C. Paroh Nicolae T. Georgescu să aducă Consiliului comunal călduroase mulțumiri publice, pentru terenul donat, în întindere oa de 6 prăjini și situat în Str. Vasile Lascăr, colț cu bulevardul C. C. Filipescu.

PAROHII VACANTE

Se publică Concurs pentru ocuparea postului de preot paroh la parohia *Mihai-Bravul* (Dadilov), Jud. Vlașca devenit vacant prin transferarea preotul C. Cercel la parohia Predeal-Prahova.

1. Parohia Dadilov este formată dintr'un singur sat, și are o biserică parohială de zid cu hramul Cuvioasa Paraschiva în stare de funcționare.

2. Parohia Dadilov are 678 familii cu 2606 suflete.

3. Numita parohie n'are Casă parohială.

4. Beneficii dela locuitori, un preot nu poate avea, ci, se va servi numai salariu potrivit gradului de studii, plus accesoriile actuale.

5. Ca sesiune parohială, parohia Dadilov are 8 $\frac{1}{2}$ Hectare.

6. Venitul Epitrahilului se cifrează la circa 10.000, (zece mii) lei anual.

7. Un plus de activitate poate avea un preot în această parohie, servind și ca preot Confesor al garnizonei Mihai-Bravul.

Cererile însoțite de acte, precum și cererile de transferare se vor adresa Proto-popiei Giurgiu în termen de 30 zile dela data prezentei publicări.

Protopop, Pr. GH. T. POPESCU

Concurs.

Pe ziua de 1 Martie 1928, a fost înființată parohia Sf. Atanasie din Ploiești prin deslippingea dela Sf. Haralambie.

Noua Parohie are 400 familii, cu o singură biserică de zid în bună stare.

Are casă parohială cumpărată, ipotecată însă pentru suma de 300.000 lei, (trei sute mii lei). Așa că preotul care va veni trebuie să depună stăruinți pentru răscumpărarea ei.

Protopop, CONST. M. PETRE

Iniințându-se noua parohie «Nefliu» Comuna «Vârtejiu-Nefliu», se publică concurs, pentru ocuparea ei.

Această parohie are 211 familii, pământ și casă parohială.

Salariul conform gradului de studii și veniturile epitrahilului.

Doritori vor înainta Protoeriei I Ilfov, odată cu cererea și actele necesarii.

Parohia Crețești, comuna Crețești-Sintești jud. Ilfov devenind vacantă, prin ieșirea la pensie, a preotului paroh Atanasie Marinescu, pe 1 Aprilie 1928, din cauza bătrânețelor înaintate (72 ani) se publică concurs pentru ocuparea ei, în termen de 30 zile de la apariția ei în „Apostolul”.

Parohia este compusă din un sat: Crețești, care are 500 capi de familie, biserica parohială bună și 17 pogoane teren arabil spre folosința gratuită a personalului bisericesc.

Casă parohială nu are.

În afară de salariul conform gradului de studii, preotul se bucură și de venitul epitrahilului ce se ridică la 5-6.000 lei anual.

Candidați vor înainta cererile lor însoțite de actele de preoție la Cancelaria Proto-popiei.

Protopop, Icon. I. G. POPESCU